

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๒๑๐

สำเนา

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ความก้าวหน้าของยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ ณ เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๓

กราบเรียน/เรียน รอง-นรม., รัฐ-นร., กระทรวง, กรม

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๕๕๑ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๑๑๒/๗๐๔๗ ลงวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๓

ตามที่ได้แจ้งมติคณะรัฐมนตรี (๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๓) เกี่ยวกับเรื่อง ความก้าวหน้าของยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ ณ เดือนตุลาคม ๒๕๖๓ มาเพื่อทราบ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติและคณะกรรมการปฏิรูปประเทศได้เสนอเรื่อง ความก้าวหน้าของยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ ณ เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๓ ไปเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๓ รับทราบตามที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติและคณะกรรมการปฏิรูปประเทศเสนอ

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบ/จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ (อย่างยิ่ง)

ธีระพงษ์ วงศ์ศิวัชวิลาส

(นายธีระพงษ์ วงศ์ศิวัชวิลาส)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๘๐๐๐ ต่อ ๑๗๓๔ (อธิษฐาน) ๑๕๐๓ (ปกัสรา)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๔๔๖

www.soc.go.th

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ spt55@soc.go.th (ke 18-12-63)

หมายเหตุ อัยการสูงสุด : จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบ
รอง-นรม., รัฐ-นร., : จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ
กระทรวง, องค์การอิสระ, กรม

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๑๑๑๒/ ๒๐๕/๒

สำนักงานสภาพัฒนาการ
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๙๖๒ ถนนกรุงเกษม กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

๙ ธันวาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ความก้าวหน้าของยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ ณ เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๓

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาบันทึกข้อความ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๑๑๒/๖๔๘๑ ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

ด้วยพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ในฐานะประธานกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ได้เห็นชอบให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในฐานะสำนักงานเลขานุการของ คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติและคณะกรรมการปฏิรูปประเทศ เสนอเรื่อง ความก้าวหน้าของยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการปฏิรูปประเทศ ณ เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๓ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย เพื่อให้ คณะรัฐมนตรีทราบ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เรื่องดังกล่าวเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามมาตรา ๔ (๑๒) แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ และพระราชบัญญัติ การจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ และพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้กำหนดให้สำนักงานฯ เป็นฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติและ คณะกรรมการปฏิรูปประเทศ โดยนายกรัฐมนตรีในฐานะประธานกรรมการยุทธศาสตร์ชาติได้เห็นชอบให้เสนอ คณะรัฐมนตรีรับทราบ

๒. สารสำคัญ

สำนักงานฯ ขอรายงานความก้าวหน้าของยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ ณ เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๓ โดยมีสรุปสาระสำคัญ ดังนี้

๒.๑ ความก้าวหน้ายุทธศาสตร์ชาติและการขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ ยุทธศาสตร์ชาติ

๒.๑.๑ (ร่าง) แผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด-๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๖๕ (ฉบับสมบูรณ์) คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ในคราว การประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ มีมติเห็นชอบ (ร่าง) แผนแม่บทเฉพาะกิจ ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด-๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๖๕ (ฉบับสมบูรณ์) ซึ่งเป็นแผนระดับที่ ๒ ตามนัยมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ ที่จะดำเนินการคู่ขนานกับ แผนแม่บทฯ ทั้ง ๒๓ ประเด็น โดย (ร่าง) แผนแม่บทเฉพาะกิจฯ ได้ดำเนินการภายใต้แนวคิด “ล้มแล้ว ลูกไว” ซึ่งมีเป้าประสงค์เพื่อให้ “คนสามารถยังชีพอยู่ได้ มีงานทำ กลุ่มเปราะบางได้รับการดูแลอย่างทั่วถึง สร้างอาชีพและกระจายรายได้สู่ท้องถิ่น เศรษฐกิจประเทศฟื้นตัวเข้าสู่ภาวะปกติ และมีการวางรากฐาน เพื่อรองรับการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจใหม่” ประกอบด้วย ๓ มิติการพัฒนา ได้แก่ (๑) การพร้อมรับ (Cope) (๒) การปรับตัว (Adapt) และ (๓) การเปลี่ยนแปลงเพื่อพร้อมเติบโตอย่างยั่งยืน (Transform)

๔ ประเด็นการพัฒนาที่ต้องให้ความสำคัญเป็นพิเศษ ในระยะ ๒ ปีข้างหน้า ได้แก่ (๑) การเสริมสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากภายในประเทศ (Local Economy) (๒) การยกระดับขีดความสามารถของประเทศ รองรับการเติบโตอย่างยั่งยืนในระยะยาว (Future Growth) (๓) การพัฒนาศักยภาพและคุณภาพชีวิตของคนให้เป็นกำลังหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ (Human Capital) และ (๔) การปรับปรุงและพัฒนาปัจจัยพื้นฐานเพื่อส่งเสริมการฟื้นฟูและพัฒนาประเทศ (Enabling Factors) นอกจากนี้ คณะกรรมการยุทธศาสตร์ในการประชุมดังกล่าวได้มีมติเห็นชอบแนวทางการดำเนินการขับเคลื่อนแผนแม่บทเฉพาะกิจฯ ไปสู่การปฏิบัติ โดยให้หน่วยงานของรัฐใช้แผนแม่บทเฉพาะกิจฯ เป็นกรอบในการจัดทำโครงการ/การดำเนินงานประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕ เพิ่มเติมจากโครงการสำคัญประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๓ รวมทั้งให้สำนักงบประมาณใช้เป็นกรอบจัดสรรงบประมาณในปีงบประมาณ ๒๕๖๕ ร่วมกับแผนแม่บทฯ ทั้ง ๒๓ ประเด็นในปัจจุบันต่อไป ทั้งนี้ (ร่าง) แผนแม่บทเฉพาะกิจฯ ได้นำความเห็นจากคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติในคราวการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ และความเห็นจากภาคส่วนต่าง ๆ อาทิ ภาคการศึกษา ภาคประชาชน ภาครัฐภาคเอกชน มาประกอบการจัดทำด้วยแล้ว ปัจจุบันสำนักงานฯ อยู่ระหว่างการนำเสนอ (ร่าง) แผนแม่บทเฉพาะกิจฯ (ฉบับสมบูรณ์) ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาตามขั้นตอนก่อนการประกาศใช้ต่อไป

๒.๑.๒ การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติแผนระดับที่ ๓ ในส่วน
ของแผนปฏิบัติการด้าน... คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติในคราวการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ได้มีมติเห็นชอบแนวทางการจัดทำแผนระดับที่ ๓ ที่เป็นแผนปฏิบัติการด้าน... เพื่อเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ตามที่สำนักงานฯ เสนอ ประกอบด้วย (๑) หลักการการจัดทำแผนปฏิบัติการด้าน... ซึ่งต้องยึดหลักการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ และวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ ที่กำหนดให้มีแผน ๓ ระดับ และต้องเป็นแผนการพัฒนาเชิงประเด็น (issue based) มีการบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมากกว่า ๑ กระทรวงหรือเทียบเท่า โดยต้องมีลักษณะเป็นแผนในเชิงปฏิบัติ (action plan) และต้องมีแผนเฉพาะเท่าที่มีกฎหมายบัญญัติให้จัดทำหรือมีความจำเป็นในการจัดทำเท่านั้น (๒) ความจำเป็นในการจัดทำแผนปฏิบัติการด้าน... ให้จัดทำเฉพาะกรณีที่มีกฎหมายกำหนดให้จัดทำ และหากไม่มีกฎหมายกำหนดให้จัดทำแผน ให้หน่วยงานพิจารณาความจำเป็นของการจัดทำแผนดังกล่าว และกรณีที่เป็นกรดำเนินการจัดทำแผนผ่านกลไกทางบริหาร อาทิ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี มติคณะรัฐมนตรี มติคณะกรรมการระดับชาติ และอื่น ๆ ให้หน่วยงานรักษาการกฎหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการทบทวนความจำเป็นของการมีแผนฯ ให้ดำเนินการตามที่เหมาะสมตามแนวทางต่อไป (๓) สาระสำคัญของแผนปฏิบัติการด้าน... ให้มีสาระสำคัญของแผนอย่างน้อยตามองค์ประกอบและหลักเกณฑ์การจัดทำแผนปฏิบัติการด้าน... ที่สำนักงานฯ กำหนด โดยระยะเวลาการดำเนินงานของแผนปฏิบัติการด้าน... ต้องสอดคล้องกับห้วงเวลาของแผนแม่บทฯ ที่กำหนดเป็นห้วงละ ๕ ปี และชื่อของแผนปฏิบัติการด้าน หากไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายกำหนดชื่อไว้อย่างชัดเจน ต้องกำหนดชื่อแผนฯ ว่า “แผนปฏิบัติการด้าน... ระยะที่ ... (พ.ศ.)” (๔) ภายหลังจากที่แผนได้รับการประกาศใช้ ทุกหน่วยงานต้องนำทุกแผนปฏิบัติการด้าน... ที่ประกาศใช้แล้ว เข้าระบบ eMENSOCR รวมไปถึงแผนปฏิบัติราชการราย ๕ ปี และรายปี และรายงานผลสัมฤทธิ์ของแผนปฏิบัติราชการรายปีด้วย รวมทั้งให้หน่วยงานจัดทำแผนดำเนินการทบทวน/ปรับปรุงแผนปฏิบัติการด้าน... ให้สอดคล้องกับแผนระดับที่ ๑ และ/หรือแผนระดับที่ ๒ ในกรณีที่สถานการณ์ของโลกหรือสถานการณ์ของประเทศเปลี่ยนแปลงไป และจำเป็นต้องมีการปรับปรุงหรือทบทวนแผนระดับที่ ๑ และ/หรือแผนระดับที่ ๒ และ (๕) การขอยกเว้นการเสนอแผนปฏิบัติการด้าน... กรณีหน่วยงานเสนอขอยกเว้นการเสนอแผนปฏิบัติการด้าน... ตามกระบวนการเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ ไปยังสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ขอให้สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแจ้งส่งแผนดังกล่าวให้สำนักงานฯ พิจารณา

กลิ่นรองความเหมาะสมต่อการยกเว้นดังกล่าวก่อนทุกครั้ง ปัจจุบันสำนักงานฯ อยู่ระหว่างการนำเสนอ
แนวทางการจัดทำแผนระดับที่ ๓ ที่เป็นแผนปฏิบัติการด้าน... ดังกล่าวต่อคณะกรรมการพิจารณาสั่งการ

๒.๒ ความก้าวหน้าแผนการปฏิรูปประเทศ

๒.๒.๑ การปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศ คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ
ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๖๗๓ เมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ได้มีมติเห็นชอบ (ร่าง) แผนการปฏิรูปประเทศ
(ฉบับปรับปรุง) ทั้ง ๑๓ ด้าน โดยมีกิจกรรมปฏิรูปที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่าง
มีนัยสำคัญ (Big Rock) รวมทั้งสิ้น ๖๒ กิจกรรม และมีรายชื่อของกฎหมายที่ต้องจัดทำหรือปรับปรุง
รวมทั้งสิ้น ๔๕ ฉบับ พร้อมทั้งได้มีมติเห็นชอบแนวทางการขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง)
เมื่อแผนประกาศใช้เป็นที่ยอมรับแล้ว ประกอบด้วย (๑) มอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตาม
กิจกรรมแผนปฏิรูปฉบับเดิมในลักษณะภารกิจปกติของหน่วยงานควบคู่กับการดำเนินกิจกรรม Big Rock
(๒) ให้หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักตามกิจกรรม Big Rock ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดทำแผน
การขับเคลื่อนการดำเนินงานของหน่วยงาน ซึ่งแสดงรายการโครงการ/การดำเนินงานต่าง ๆ ที่สนับสนุน
การดำเนินการตามกิจกรรม Big Rock และแผนการใช้จ่ายงบประมาณที่ระบุวงเงินและที่มาของเงินงบประมาณ
(๓) ให้สำนักงบประมาณให้ความสำคัญในการจัดสรรงบประมาณโครงการภายใต้กิจกรรม Big Rock เพื่อให้
เกิดการแปลงแผนการปฏิรูปประเทศไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม และ (๔) การติดตามเร่งรัด
การดำเนินงานตามแผนการปฏิรูปประเทศ ให้สำนักงานฯ และคณะกรรมการปฏิรูปประเทศมีหน้าที่
ในการขับเคลื่อนและติดตามในระดับนโยบาย และให้พัฒนาระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ
(eMENSOCR) เพื่อประเมินผลการดำเนินงาน/โครงการที่ดำเนินการภายใต้กิจกรรม Big Rock ของแผนการ
ปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) และสำนักงานขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้าง
ความสามัคคีปรองดอง (สำนักงาน ป.ย.ป.) ทำหน้าที่ขับเคลื่อนและติดตามในระดับปฏิบัติการเพื่อให้
การดำเนินงานเป็นไปตามแผนการปฏิรูปประเทศต่อไป โดยปัจจุบันอยู่ระหว่างการนำเสนอคณะกรรมการ
พิจารณาให้ความเห็นชอบ (ร่าง) แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ตามขั้นตอนของกฎหมาย
ทั้งนี้ สำนักงานฯ จะจัดการประชุมระหว่างคณะกรรมการปฏิรูปประเทศและหน่วยงานรับผิดชอบหลัก
เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันในกิจกรรม Big Rock เพื่อใช้เป็นกรอบในการดำเนินการขับเคลื่อนกิจกรรม
Big Rock ให้บรรลุเป้าหมายภายในระยะเวลาที่กำหนด ภายหลังจากที่คณะกรรมการมีมติเห็นชอบต่อไป

๒.๒.๒ การรายงานความคืบหน้าการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ

ตามมาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (เดือนเมษายน –
มิถุนายน ๒๕๖๓) สำนักงานฯ และผู้แทนคณะกรรมการปฏิรูปประเทศ
ได้รายงานความคืบหน้าดังกล่าวตามที่คณะกรรมการได้มอบหมายต่อสภา
ผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา เมื่อวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ และวันที่ ๓๐
พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ตามลำดับ โดยสามารถสรุปภาพรวมของการอภิปราย
ที่สำคัญ อาทิ (๑) การปรับปรุงรายงานความคืบหน้าฯ ให้สะท้อนกิจกรรม
และความก้าวหน้าของการปฏิรูปประเทศที่เป็นรูปธรรม (๒) การดำเนินงาน

ตามแผนปฏิรูปแต่ละด้านมีความล่าช้าและยังไม่เห็นผลของความก้าวหน้าในการปฏิรูปประเทศ (๓) การปฏิรูป
ในประเด็นที่มีความเร่งด่วนควรมีการจัดสรรงบประมาณเฉพาะเพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนให้สำเร็จโดยเร็ว
และ (๔) ข้อเสนอแนะต่อการขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปประเทศด้านต่าง ๆ โดยรายละเอียดสรุปผลการอภิปราย
ตามรายการ QR Code ที่ปรากฏ ทั้งนี้ สำนักงานฯ อยู่ระหว่างจัดทำรายงานความคืบหน้าฯ (เดือนกรกฎาคม
– กันยายน ๒๕๖๓) โดยจะรายงานความคืบหน้าให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ชาติกับเรื่องและ
ประเด็นปฏิรูปภายใต้แผนการปฏิรูปประเทศ และกิจกรรมที่มีความก้าวหน้าอย่างเป็นรูปธรรมและ
เห็นผลในเชิงปฏิรูป โดยเป็นการสรุปประมวลผลการดำเนินงานตามเรื่องและประเด็นปฏิรูปของแผนการปฏิรูป

ประเทศทั้ง ๑๒ ด้าน เพื่อแสดงให้เห็นถึงภาพรวมความคืบหน้าการดำเนินงานตามแผนการปฏิรูปประเทศ ประกอบด้วย (๑) ความคืบหน้าการดำเนินงานตามแผนการปฏิรูปประเทศตามมาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญฯ สิ้นเดือนกันยายน ๒๕๖๓ และ (๒) สถานะกฎหมายภายใต้แผนการปฏิรูปประเทศ ณ สิ้นเดือนกันยายน ๒๕๖๓

๒.๓ การติดตาม ตรวจสอบ และการประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการปฏิรูปประเทศ

๒.๓.๑ ระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSOCR) คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ได้รับทราบผลการดำเนินการในช่วงที่ผ่านมาที่หน่วยงานต่าง ๆ ได้มีการนำเข้าสู่ข้อมูลสู่ระบบ eMENSOCR ดังนี้ (๑) โครงการ/การดำเนินงานประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ซึ่งเป็นการโครงการ/การดำเนินการต่อเนื่องจากปี ๒๕๖๒ รวมทั้งสิ้น ๕๖,๑๙๙ โครงการ โดยเป็นโครงการที่ผ่านการอนุมัติข้อมูลโดยผู้บังคับบัญชา (Mo) รวมทั้งสิ้น จำนวน ๒๕,๙๑๕ โครงการ ถือว่าเป็นสัดส่วนไม่ถึงร้อยละ ๕๐ ของโครงการในระบบทั้งหมด ทั้งนี้ เมื่อเปรียบเทียบจำนวนโครงการกับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งจัดสรรตามยุทธศาสตร์ชาติทั้ง ๖ ด้านแล้ว พบว่า ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ และแผนแม่บทฯ ที่สอดคล้องโดยตรงกับยุทธศาสตร์ชาติด้านดังกล่าว มีจำนวนโครงการ/การดำเนินงานที่สอดคล้องเป็นจำนวนมาก แต่ยังมีสถานการณ์การบรรลุเป้าหมาย ประเด็นแผนแม่บทฯ ที่อยู่ในระดับวิกฤติ ซึ่งอาจสะท้อนให้เห็นถึงความเป็นไปได้ที่การดำเนินโครงการ/การดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอาจยังไม่สามารถส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายของแผนแม่บทฯ ได้อย่างเป็นรูปธรรม และ (๒) แผนระดับที่ ๓ ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ หน่วยงานของรัฐมีการนำเข้าแผนระดับที่ ๓ ในระบบฯ จำนวนรวมทั้งสิ้น ๔๙๗ แผน ประกอบด้วย แผนปฏิบัติราชการราย ๕ ปี จำนวน ๑๘๕ แผน แผนปฏิบัติราชการรายปี จำนวน ๒๔๗ แผน และแผนปฏิบัติการด้าน.... รวมจำนวน ๖๕ แผน ทั้งนี้ จำนวนแผนที่หน่วยงานนำเข้าแผนยังน้อยกว่าจำนวนหน่วยงานของรัฐอย่างเป็นนัยสำคัญ คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติในคราวประชุมดังกล่าวจึงได้มีมติให้สำนักงานฯ เร่งสร้างความเข้าใจกับหน่วยงานของรัฐเกี่ยวกับการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์จากระบบ eMENSOCR การเร่งนำเข้าและการรายงานผลการดำเนินโครงการ/การดำเนินการ รวมทั้งการนำเข้าแผนระดับที่ ๓ ในระบบ eMENSOCR ตามระเบียบว่าด้วยการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อสนับสนุนการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทฯ และแผนการปฏิรูปประเทศอย่างบูรณาการและเป็นรูปธรรม

ทั้งนี้ ปัจจุบัน สำนักงานฯ ได้พัฒนาระบบฯ ในส่วนของการบริหารจัดการข้อมูลผู้ใช้นั้น อาทิ การเปลี่ยนชื่อหน่วยงาน การปรับเปลี่ยนเส้นทางการอนุมัติข้อมูลตามสายบังคับบัญชา (Mo) และการเปลี่ยนรหัสผ่าน เพื่ออำนวยความสะดวกหน่วยงานให้สามารถดำเนินการในส่วนดังกล่าวได้อย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ และสามารถนำเข้าสู่ข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้ทันการณ์กับกรอบระยะเวลาที่กำหนด

๒.๓.๒ การติดตามความก้าวหน้าโครงการสำคัญเพื่อบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ในระบบ eMENSOCR ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบโครงการสำคัญประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๓ นั้น สำนักงานฯ ได้ประสานหน่วยงานซึ่งมีโครงการสำคัญประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ดังกล่าว ดำเนินการจัดทำรายละเอียดโครงการให้มีความครบถ้วนสมบูรณ์ในระบบ eMENSOCR เพื่อให้สำนักงานฯ ประเมินผลใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาจัดสรรงบประมาณตามมติคณะรัฐมนตรีข้างต้นและใช้สำหรับการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการได้รับการจัดสรรงบประมาณต่อไป

๒.๓.๓ การพัฒนาแพลตฟอร์มวิเคราะห์ข้อมูลและปัญญาประดิษฐ์
สำนักงานฯ อยู่ระหว่างการพัฒนา “โครงการการพัฒนาแพลตฟอร์มวิเคราะห์ข้อมูลและปัญญาประดิษฐ์
(Super eMENSOCR)” ซึ่งเป็นการต่อยอดและขยายผลจากระบบ eMENSOCR ในการเพิ่มประสิทธิภาพ
ในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ และแผนระดับต่าง ๆ
โดยเฉพาะแผนแม่บทฯ และการปฏิรูปประเทศ ด้วยการวิเคราะห์โดยเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์
(Artificial intelligence) และการเชื่อมโยงชุดข้อมูลสถิติและสถานการณ์ (Open Data) ของหน่วยงาน
ของรัฐ มาใช้ในการประมวลผล วิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูลได้อย่างรวดเร็วและแม่นยำ ซึ่งผู้ใช้งาน
สามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ ได้ตามความต้องการ โดยคณะรัฐมนตรี คณะกรรมการ
ยุทธศาสตร์ชาติ คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หน่วยงาน
ของรัฐ ตลอดจนประชาชน สามารถใช้ในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงาน/โครงการของ
หน่วยงานของรัฐได้อย่างถูกต้องและเป็นปัจจุบัน สอดคล้องกับบริบทและสถานการณ์พัฒนาประเทศ
ในมิติต่าง ๆ ให้บรรลุตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ หน่วยงานของ
รัฐจะได้รับข้อมูลที่สะท้อนข้อเท็จจริง และปัญหาของประเทศ เพื่อนำไปวิเคราะห์ สถานการณ์ รวมถึง
ช่องว่างการพัฒนาประเทศในมิติต่าง ๆ ที่เป็นปัจจุบันและสะท้อนบริบทการพัฒนาประเทศที่ถูกต้อง เพื่อนำไปสู่
การวางแผน และจัดทำแผนงาน/โครงการ รวมถึงบูรณาการทำงานร่วมกัน ลดความซ้ำซ้อน และสามารถ
บรรลุหรือเข้าใกล้ค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และเกิดผลสัมฤทธิ์
ตามยุทธศาสตร์ชาติได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยคาดว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จภายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

๒.๔ การสร้างการตระหนักรู้ ความเข้าใจ และการมีส่วนร่วมของภาคีต่าง ๆ ต่อ
การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการปฏิรูปประเทศ

สำนักงานฯ อยู่ระหว่างดำเนินการจัดทำสื่อวีดิทัศน์โครงการสร้างการตระหนักรู้
การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติในกลุ่มคนรุ่นใหม่ผ่านกิจกรรมของกลุ่มบุคคลและ/หรือบุคคลตัวอย่าง
ในรูปแบบสื่อวีดิทัศน์ ซึ่งเป็นกลุ่มคนรุ่นใหม่ที่มีแรงบันดาลใจปฏิบัติจริงจากกลุ่มบุคคลตัวอย่าง โดยเป็น
การถ่ายทอดเรื่องราวการทำความดี สอดแทรกแนวทางการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ และเป็นพลังสำคัญ
ในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ มุ่งไปสู่วิสัยทัศน์ของการเป็นประเทศที่มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน และ
เป็นประเทศที่พัฒนาแล้วได้อย่างเป็นรูปธรรม มีทั้งหมด ๕ ตอน ประกอบด้วย (๑) สดุดีอวยวัยรุ่นยุคใหม่เมือง
สุพรรณฯ ใช้เวลาว่างเป็นสัปดาห์หรือจิตอาสา (๒) ศูนย์อาสาสมัครศิริราช (๓) ตัดผมไปบริจาค เพื่อทำวิกให้กับ
ผู้ป่วยมะเร็ง (๔) เปิดใจ “๒ หนุ่มนักท่องเที่ยวยุ” เดินหัวกระสอบ เก็บขยะตามชายหาดอ่าวนาง จังหวัดกระบี่
และ (๕) อาสาตอบจดหมาย ตอบจดหมายนักเรียนทุนมูลนิธิยุวพัฒน์ โดยทั้ง ๕ กิจกรรมเป็นแนวทางการทำ
ความดีของคนรุ่นใหม่จากกลุ่มบุคคลตัวอย่าง ซึ่งเป็นการสร้างแรงผลักดันให้กับคนรุ่นใหม่ และสร้างความ
ภาคภูมิใจในศักดิ์ศรีของตนเองในการทำความดีที่ออกมาจากจิตใจได้สำนึกเมื่อเกิดสถานการณ์ต่างๆ ขึ้นและ
เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ ทำให้สังคมเกิดความเข้าใจ ตระหนักและเล็งเห็น
คุณค่าของการทำความดีอย่างแท้จริง และที่สำคัญเป็นแรงผลักดันและเปลี่ยนแปลงคนรุ่นใหม่เพื่อพัฒนา
ความคิดสร้างสรรค์ ความดีของตนให้เพิ่มมากขึ้นและมีความสุขเพิ่มขึ้นด้วย โดยสำนักงานฯ จะดำเนินการให้
แล้วเสร็จภายในเดือนเมษายน ๒๕๖๕ และเผยแพร่ผ่านช่องทางต่าง ๆ อาทิ เว็บไซต์สำนักงานฯ และ
สื่อสังคมออนไลน์ต่าง ๆ ที่เหมาะสมต่อไป

๒.๕ ประเด็นที่ควรเร่งรัดเพื่อการบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ
ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ ๒๐๑๙ ได้มีการดำเนินการ
มาตรการเว้นระยะห่างทางสังคม ซึ่งส่งผลกระทบต่อการทำงานในหลายลักษณะ อาทิ การรับส่งเอกสาร
ภายในหน่วยงานและระหว่างหน่วยงาน การจัดการประชุม และการประสานงานต่าง ๆ ซึ่งถึงแม้ที่ผ่านมาหลาย
หน่วยงานได้มีการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว อาทิ การจัดประชุมด้วยวิธีการ

ประชุมทางไกลหรือเทเลคอนเฟอเรนซ์ การพัฒนาแอปพลิเคชันสำหรับการให้บริการประชาชน อย่างไรก็ตาม ด้วยกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานเอกสารของภาครัฐหลายแห่งยังกำหนดให้จำเป็นต้องมีการจัดส่งเอกสารในรูปแบบกระดาษเพื่อใช้ประกอบการดำเนินการต่าง ๆ อาทิ เอกสารประกอบการประชุม การอนุมัติ ส่งผลให้ยังเป็นข้อจำกัดของการปรับเปลี่ยนเป็นรัฐบาลดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตามที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติด้านด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ดังนั้น เพื่อให้สามารถบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ได้อย่างเป็นรูปธรรม หน่วยงานของรัฐควรเร่งปรับปรุงกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง พัฒนาปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานและกระบวนการทำงาน สร้างความพร้อมให้กับบุคลากร เพื่อรองรับการปฏิบัติงานและการก้าวสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล ซึ่งสอดคล้องกับหัวใจคุณค่าของเป้าหมายแผนแม่บทย่อย งานบริการภาครัฐที่ปรับเปลี่ยนเป็นดิจิทัลเพิ่มขึ้น ของแผนแม่บทฯ ประเด็น (๒๐) การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายตฤชา พิชนันท์)

เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ

รับรอง 14/10/2562
อนุชิต พงษ์พร
(เลขาธิการ พอ.ธ.ท. นวต.ธ.ท. สทท.)
ท. อ.ค. ๖๘๖๓

กองยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๔๐๘๕ ต่อ ๖๒๓๐

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๖๓๘๔

E-mail: Soraya@nesdc.go.th

ด่วนที่สุด บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (๑๒ ๒๕๐ ๔๐๘๕ ต่อ ๖๒๓๐)

ที่ นร.๑๑๑๒/๖๙/๙๑ วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

เรื่อง ความก้าวหน้าของยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ ณ เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๓

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ

ตามที่ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ทำหน้าที่สำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติและคณะกรรมการปฏิรูปประเทศ ตามความในพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ และพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐ นั้น ในการนี้ สำนักงานฯ ขอรายงานความก้าวหน้าของยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ ณ เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๓ และประเด็นที่ควรเร่งรัดเพื่อบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติต่อไป ดังนี้

๑. ความก้าวหน้ายุทธศาสตร์ชาติและการขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

๑.๑ (ร่าง) แผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด-๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๖๕ (ฉบับสมบูรณ์) คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ในคราวการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ มีมติเห็นชอบ (ร่าง) แผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด-๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๖๕ (ฉบับสมบูรณ์) ซึ่งเป็นแผนระดับที่ ๒ ตามนัยมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ ที่จะดำเนินการคู่ขนานกับแผนแม่บทฯ ทั้ง ๒๓ ประเด็น โดย (ร่าง) แผนแม่บทเฉพาะกิจฯ ได้ดำเนินการภายใต้แนวคิด “ล้มแล้ว ลุกไว” ซึ่งมีเป้าประสงค์เพื่อให้ “คนสามารถยังชีพอยู่ได้ มีงานทำ กลุ่มเปราะบางได้รับการดูแลอย่างทั่วถึง สร้างอาชีพและกระจายรายได้สู่ท้องถิ่น เศรษฐกิจประเทศฟื้นตัวเข้าสู่ภาวะปกติ และมีการวางรากฐานเพื่อรองรับการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจใหม่” ประกอบด้วย ๓ มิติการพัฒนา ได้แก่ (๑) การพร้อมรับ (Cope) (๒) การปรับตัว (Adapt) และ (๓) การเปลี่ยนแปลงเพื่อพร้อมเติบโตอย่างยั่งยืน (Transform) ๔ ประเด็นการพัฒนาที่ต้องให้ความสำคัญเป็นพิเศษ ในระยะ ๒ ปีข้างหน้า ได้แก่ (๑) การเสริมสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากภายในประเทศ (Local Economy) (๒) การยกระดับขีดความสามารถของประเทศ รองรับเติบโตอย่างยั่งยืนในระยะยาว (Future Growth) (๓) การพัฒนาศักยภาพและคุณภาพชีวิตของคนให้เป็นกำลังหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ (Human Capital) และ (๔) การปรับปรุงและพัฒนาปัจจัยพื้นฐานเพื่อส่งเสริมการฟื้นฟูและพัฒนาประเทศ (Enabling Factors) นอกจากนี้ คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติในการประชุมดังกล่าวได้มีมติเห็นชอบแนวทางการดำเนินการขับเคลื่อนแผนแม่บทเฉพาะกิจฯ ไปสู่การปฏิบัติ โดยให้หน่วยงานของรัฐใช้แผนแม่บทเฉพาะกิจฯ เป็นกรอบในการจัดทำโครงการ/การดำเนินงานประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕ เพิ่มเติมจากโครงการสำคัญประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๓ รวมทั้งให้สำนักงบประมาณใช้เป็นกรอบจัดสรรงบประมาณในปีงบประมาณ ๒๕๖๕ ร่วมกับแผนแม่บทฯ ทั้ง ๒๓ ประเด็นในปัจจุบันต่อไป ทั้งนี้ ร่างแผนแม่บทเฉพาะกิจดังกล่าว ได้นำความเห็นจากคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติในคราวการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ และความเห็นจากภาคส่วนต่าง ๆ อาทิ ภาคการศึกษา ภาคประชาชน ภาครัฐ และ

นรม. ๖๙๕๖
เข้า 11-12
30 พ.ย. ๖๓
ออก ๒/12/๖๓

ภาคเอกชน มาประกอบการจัดทำด้วยแล้ว โดยปัจจุบันสำนักงานฯ อยู่ระหว่างการนำเสนอ (ร่าง) แผนแม่บท เฉพาะกิจฯ (ฉบับสมบูรณ์) ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาตามขั้นตอนก่อนการประกาศใช้ต่อไป

๑.๒ การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติแผนระดับที่ ๓ ในส่วนของแผนปฏิบัติการด้าน... คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติในคราวการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ได้มีมติเห็นชอบแนวทางการจัดทำแผนระดับที่ ๓ ที่เป็นแผนปฏิบัติการด้าน... เพื่อเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ตามที่สำนักงานฯ เสนอ ประกอบด้วย (๑) หลักการการจัดทำแผนปฏิบัติการด้าน... ซึ่งต้องยึดหลักการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ และวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ ที่กำหนดให้มีแผน ๓ ระดับ และต้องเป็นแผนการพัฒนาเชิงประเด็น (issue based) มีการบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมากกว่า ๑ กระทรวงหรือเทียบเท่า โดยต้องมีลักษณะเป็นแผนในเชิงปฏิบัติ (action plan) และต้องมีแผนเฉพาะเท่าที่มีกฎหมายบัญญัติให้จัดทำหรือมีความจำเป็นในการจัดทำเท่านั้น (๒) ความจำเป็นในการจัดทำแผนปฏิบัติการด้าน... ให้จัดทำเฉพาะกรณีที่มีกฎหมายกำหนดให้จัดทำ และหากไม่มีกฎหมายกำหนดให้จัดทำแผนให้หน่วยงานพิจารณาความจำเป็นของการจัดทำแผนดังกล่าว และกรณีที่เป็นกรดำเนินการจัดทำแผนผ่านกลไกทางบริหาร อาทิ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี มติคณะรัฐมนตรี มติคณะกรรมการระดับชาติ และอื่น ๆ ให้หน่วยงานรักษาการกฎหมาย หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการทบทวนความจำเป็นของการมีแผนฯ ให้ดำเนินการตามที่เหมาะสมตามแนวทางต่อไป (๓) สารสำคัญของแผนปฏิบัติการด้าน... ให้มีสารสำคัญของแผนอย่างน้อยตามองค์ประกอบและหลักเกณฑ์การจัดทำแผนปฏิบัติการด้าน... ที่สำนักงานฯ กำหนด โดยระยะเวลาการดำเนินงานของแผนปฏิบัติการด้าน... ต้องสอดคล้องกับห้วงเวลาของแผนแม่บทฯ ที่กำหนดเป็นห้วงละ ๕ ปี และชื่อของแผนปฏิบัติการด้าน หากไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายกำหนดชื่อไว้อย่างชัดเจน ต้องกำหนดชื่อแผนฯ ว่า “แผนปฏิบัติการด้าน... ระยะที่ ... (พ.ศ.)” (๔) ภายหลังจากที่แผนได้รับการประกาศใช้ ทุกหน่วยงานต้องนำทุกแผนปฏิบัติการด้าน... ที่ประกาศใช้แล้ว เข้าระบบ eMENSUR รวมไปถึงแผนปฏิบัติราชการราย ๕ ปี และรายปี และรายงานผลสัมฤทธิ์ของแผนปฏิบัติราชการรายปีด้วย รวมทั้งให้หน่วยงานจัดทำแผนดำเนินการทบทวน/ปรับปรุงแผนปฏิบัติการด้าน... ให้สอดคล้องกับแผนระดับที่ ๑ และ/หรือแผนระดับที่ ๒ ในกรณีที่สถานการณ์ของโลกหรือสถานการณ์ของประเทศเปลี่ยนแปลงไป และจำเป็นต้องมีการปรับปรุงหรือทบทวนแผนระดับที่ ๑ และ/หรือแผนระดับที่ ๒ และ (๕) การขอยกเว้นการเสนอแผนปฏิบัติการด้าน... กรณีหน่วยงานเสนอขอยกเว้นการเสนอแผนปฏิบัติการด้าน... ตามกระบวนการเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ ไปยังสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ขอให้สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแจ้งส่งแผนดังกล่าวให้สำนักงานฯ พิจารณากลับกรองความเหมาะสมต่อการยกเว้นดังกล่าวก่อนทุกครั้ง ปัจจุบันสำนักงานฯ อยู่ระหว่างการนำเสนอแนวทางการจัดทำแผนระดับที่ ๓ ที่เป็นแผนปฏิบัติการด้าน...ดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาสั่งการ

๒. ความก้าวหน้าแผนการปฏิรูปประเทศ

๒.๑ การปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศ คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ได้มีมติเห็นชอบ (ร่าง) แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ทั้ง ๑๓ ด้าน โดยมีกิจกรรมปฏิรูปที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) รวมทั้งสิ้น ๖๒ กิจกรรม และมีรายชื่อของกฎหมายที่ต้องจัดทำหรือปรับปรุง รวมทั้งสิ้น ๔๕ ฉบับ พร้อมทั้งได้มีมติเห็นชอบแนวทางการขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) เมื่อแผนประกาศใช้เป็นที่ยอมรับแล้ว

ประกอบด้วย (๑) มอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามกิจกรรมแผนปฏิรูปฉบับเดิมในลักษณะภารกิจปกติของหน่วยงานควบคู่กับการดำเนินกิจกรรม Big Rock (๒) ให้หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักตามกิจกรรม Big Rock ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดทำแผนการขับเคลื่อนการดำเนินงานของหน่วยงาน ซึ่งแสดงรายการโครงการ/การดำเนินงานต่าง ๆ ที่สนับสนุนการดำเนินการตามกิจกรรม Big Rock และแผนการใช้จ่ายงบประมาณที่ระบุวงเงินและที่มาของเงินงบประมาณ (๓) ให้สำนักงบประมาณให้ความสำคัญในการจัดสรรงบประมาณโครงการภายใต้กิจกรรม Big Rock เพื่อให้เกิดการแปลงแผนการปฏิรูปประเทศไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม และ (๔) การติดตามเร่งรัดการดำเนินงานตามแผนการปฏิรูปประเทศ ให้สำนักงานฯ และคณะกรรมการปฏิรูปประเทศมีหน้าที่ในการขับเคลื่อนและติดตามในระดับนโยบาย และให้พัฒนาระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSUR) เพื่อประเมินผลการดำเนินงาน/โครงการที่ดำเนินการภายใต้กิจกรรม Big Rock ของแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) และสำนักงานขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง (สำนักงาน ป.ย.ป.) ทำหน้าที่ขับเคลื่อนและติดตามในระดับปฏิบัติการเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามแผนการปฏิรูปประเทศต่อไป โดยปัจจุบันอยู่ระหว่างการนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ (ร่าง) แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ตามขั้นตอนของกฎหมาย ทั้งนี้ สำนักงานฯ จะจัดการประชุมระหว่างคณะกรรมการปฏิรูปประเทศและหน่วยงานรับผิดชอบหลักเพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันในกิจกรรม Big Rock เพื่อใช้เป็นกรอบในการดำเนินการขับเคลื่อนกิจกรรม Big Rock ให้บรรลุเป้าหมายภายในระยะเวลาที่กำหนด ภายหลังจากที่คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบต่อไป

๒.๒ การรายงานความคืบหน้าการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศตามมาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (เดือนเมษายน – มิถุนายน ๒๕๖๓) สำนักงานฯ และผู้แทนคณะกรรมการปฏิรูปประเทศ ได้รายงานความคืบหน้าดังกล่าวตามที่คณะรัฐมนตรีได้มอบหมายต่อสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา เมื่อวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ และวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ตามลำดับ โดยสามารถสรุปภาพรวมของการอภิปรายที่สำคัญ อาทิ (๑) การปรับปรุงรายงานความคืบหน้าฯ ให้สะท้อนกิจกรรมและ

ความก้าวหน้าของการปฏิรูปประเทศที่เป็นรูปธรรม (๒) การดำเนินงานตามแผนปฏิรูปแต่ละด้านมีความล่าช้าและยังไม่เห็นผลของความก้าวหน้าในการปฏิรูปประเทศ (๓) การปฏิรูปในประเด็นที่มีความเร่งด่วนควรมีการจัดสรรงบประมาณเฉพาะเพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนให้สำเร็จโดยเร็ว และ(๔) ข้อเสนอแนะต่อการขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปประเทศด้านต่าง ๆ โดยรายละเอียดสรุปผลการอภิปรายตามรายการ QR Code ที่ปรากฏ ทั้งนี้ สำนักงานฯ อยู่ระหว่างจัดทำรายงานความคืบหน้าฯ (เดือนกรกฎาคม – กันยายน ๒๕๖๓) โดยจะรายงานความคืบหน้าให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ชาติกับเรื่องและประเด็นปฏิรูปภายใต้แผนการปฏิรูปประเทศ และกิจกรรมที่มีความก้าวหน้าอย่างเป็นรูปธรรมและเห็นผลในเชิงปฏิรูป โดยเป็นการสรุปประมวลผลการดำเนินงานตามเรื่องและประเด็นปฏิรูปของแผนการปฏิรูปประเทศทั้ง ๑๒ ด้าน เพื่อแสดงให้เห็นถึงภาพรวมความคืบหน้าการดำเนินงานตามแผนการปฏิรูปประเทศ ประกอบด้วย (๑) ความคืบหน้าการดำเนินงานตามแผนการปฏิรูปประเทศตามมาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญฯ ณ สิ้นเดือนกันยายน ๒๕๖๓ และ (๒) สถานะกฎหมายภายใต้แผนการปฏิรูปประเทศ ณ สิ้นเดือนกันยายน ๒๕๖๓

๓. การติดตาม ตรวจสอบ และการประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการปฏิรูปประเทศ

๓.๑ ระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSOCR) คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ได้รับทราบผลการดำเนินการในช่วงที่ผ่านมา ที่หน่วยงานต่าง ๆ ได้มีการนำเข้าสู่ข้อมูลสู่ระบบ eMENSOCR ดังนี้ (๑) โครงการ/การดำเนินงานประจำปี งบประมาณ ๒๕๖๓ ซึ่งเป็นการโครงการ/การดำเนินการต่อเนื่องจากปี ๒๕๖๒ รวมทั้งสิ้น ๕๖,๑๙๙ โครงการ โดยเป็นโครงการที่ผ่านการอนุมัติข้อมูลโดยผู้บังคับบัญชา (MoJ) รวมทั้งสิ้น จำนวน ๒๕,๙๑๕ โครงการ ถือว่าเป็นสัดส่วนไม่ถึงร้อยละ ๕๐ ของโครงการในระบบทั้งหมด ทั้งนี้ เมื่อเปรียบเทียบจำนวนโครงการกับการ จัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งจัดสรรตามยุทธศาสตร์ชาติทั้ง ๖ ด้านแล้ว พบว่า ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ และแผนแม่บทฯ ที่สอดคล้องโดยตรง กับยุทธศาสตร์ชาติด้านดังกล่าวมีจำนวนโครงการ/การดำเนินงานที่สอดคล้องเป็นจำนวนมาก แต่ยังมีสถานการณ์ การบรรลุเป้าหมายประเด็นแผนแม่บทฯ ที่อยู่ในระดับวิกฤติ ซึ่งอาจสะท้อนให้เห็นถึงความเป็นไปได้ที่การดำเนิน โครงการ/การดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอาจยังไม่สามารถส่งผลกระทบต่อ การบรรลุเป้าหมายของแผนแม่บทฯ ได้อย่างเป็นรูปธรรม และ (๒) แผนระดับที่ ๓ ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ หน่วยงานของรัฐมีการนำเข้า แผนระดับที่ ๓ ในระบบฯ จำนวนรวมทั้งสิ้น ๔๙๗ แผน ประกอบด้วย แผนปฏิบัติราชการราย ๕ ปี จำนวน ๑๘๕ แผน แผนปฏิบัติราชการรายปี จำนวน ๒๔๗ แผน และแผนปฏิบัติการด้าน.... รวมจำนวน ๖๕ แผน ทั้งนี้ จำนวนแผนที่หน่วยงานนำเข้าแผนยังน้อยกว่าจำนวนหน่วยงานของรัฐอย่างเป็นนัยสำคัญ คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติในคราวประชุมดังกล่าวจึงได้มีมติให้สำนักงานฯ เร่งสร้างความเข้าใจกับหน่วยงาน ของรัฐเกี่ยวกับการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์จากระบบ eMENSOCR การเร่งนำเข้าและการรายงานผลการดำเนิน โครงการ/การดำเนินการ รวมทั้งการนำเข้าแผนระดับที่ ๓ ในระบบ eMENSOCR ตามระเบียบว่าด้วยการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อสนับสนุนการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทฯ และแผนการปฏิรูปประเทศอย่างบูรณาการและเป็นรูปธรรม

ทั้งนี้ ปัจจุบัน สำนักงานฯ ได้พัฒนาระบบฯ ในส่วนของการบริหารจัดการข้อมูลผู้ใช้นั้น อาทิ การเปลี่ยนชื่อหน่วยงาน การปรับเปลี่ยนเส้นทางการอนุมัติข้อมูลตามสายบังคับบัญชา (MoJ) และการเปลี่ยน รหัสผ่าน เพื่ออำนวยความสะดวกหน่วยงานให้สามารถดำเนินการในส่วนดังกล่าวได้อย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ และสามารถนำเข้าสู่ข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้ทันการณีก่อนครบระยะเวลาที่กำหนด

๓.๒ การติดตามความก้าวหน้าโครงการสำคัญเพื่อบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ในระบบ eMENSOCR ตามที่ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบโครงการสำคัญประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๓ นั้น สำนักงานฯ ได้ประสานหน่วยงานซึ่งมีโครงการสำคัญประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ดังกล่าว ดำเนินการจัดทำรายละเอียดโครงการ ให้มีความครบถ้วนสมบูรณ์ในระบบ eMENSOCR เพื่อให้สำนักงบประมาณใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณา จัดสรรงบประมาณตามมติคณะรัฐมนตรีข้างต้นและใช้สำหรับการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการได้รับ การจัดสรรงบประมาณต่อไป

๓.๓ การพัฒนาแพลตฟอร์มวิเคราะห์ข้อมูลและปัญญาประดิษฐ์ สำนักงานฯ อยู่ระหว่างการพัฒนา “โครงการการพัฒนาแพลตฟอร์มวิเคราะห์ข้อมูลและปัญญาประดิษฐ์ (Super eMENSOCR)” ซึ่งเป็นการต่อยอดและขยายผลจากระบบ eMENSOCR ในการเพิ่มประสิทธิภาพในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ และแผนระดับต่าง ๆ โดยเฉพาะแผนแม่บท และการปฏิรูปประเทศ ด้วยการใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (Artificial intelligence) และการเชื่อมโยงชุดข้อมูลสถิติและสถานการณ์ (Open Data) ของหน่วยงานของรัฐ มาใช้ในการประมวลผล วิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูลได้อย่างรวดเร็วและแม่นยำ ซึ่งผู้ใช้งานสามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ ได้ตามความต้องการ โดยคณะรัฐมนตรี คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หน่วยงานของรัฐ ตลอดจนประชาชน สามารถใช้ในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงาน/โครงการของหน่วยงานของรัฐได้อย่างถูกต้องและเป็นปัจจุบัน สอดคล้องกับบริบทและสถานการณ์พัฒนาประเทศในมิติต่าง ๆ ให้บรรลุตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ หน่วยงานของรัฐจะได้รับข้อมูลที่สะท้อนข้อเท็จจริง และปัญหาของประเทศ เพื่อนำไปวิเคราะห์ สถานการณ์ รวมถึงช่องว่างการพัฒนาประเทศในมิติต่าง ๆ ที่เป็นปัจจุบัน และสะท้อนบริบทการพัฒนาประเทศที่ถูกต้อง เพื่อนำไปสู่การวางแผน และจัดทำแผนงาน/โครงการ รวมถึงบูรณาการทำงานร่วมกัน ลดความซ้ำซ้อน และสามารถบรรลุหรือเข้าใกล้ค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และเกิดผลสัมฤทธิ์ตามยุทธศาสตร์ชาติได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยคาดว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จภายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

๔. การสร้างการตระหนักรู้ ความเข้าใจ และการมีส่วนร่วมของภาคีต่าง ๆ ต่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการปฏิรูปประเทศ สำนักงานฯ อยู่ระหว่างดำเนินการจัดทำสื่อวีดิทัศน์โครงการสร้างการตระหนักรู้การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติในกลุ่มคนรุ่นใหม่ผ่านกิจกรรมของกลุ่มบุคคลและ/หรือบุคคลตัวอย่างในรูปแบบสื่อวีดิทัศน์ ซึ่งเป็นกลุ่มคนรุ่นใหม่ที่มีแนวโน้มการลงมือปฏิบัติจริงจากกลุ่มบุคคลตัวอย่าง โดยเป็นการถ่ายทอดเรื่องราวการทำความคิด สอดแทรกแนวทางการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ และเป็นพลังสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ มุ่งไปสู่วิสัยทัศน์ของการเป็นประเทศที่มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน และเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วได้อย่างเป็นรูปธรรม มีทั้งหมด ๕ ตอน ประกอบด้วย (๑) สูดยอด้วยรุ่นยุคใหม่ เมืองสุพรรณฯ ใช้เวลาว่างเป็นสัปดาห์จิตอาสา (๒) ศูนย์อาสาสมัครศิริราช (๓) ตัดผมไปบริจาค เพื่อทำวิกให้กับผู้ป่วยมะเร็ง (๔) เปิดใจ “๒ หนุ่มนักท่องเที่ยวน” เดินทิวกระสอบ เก็บขยะตามชายหาดอ่าวนาง จังหวัดกระบี่ และ (๕) อาสาตอบจดหมาย ตอบจดหมายนักเรียนทุนมูลนิธิยุวพัฒน์ โดยทั้ง ๕ กิจกรรมเป็นแนวทางการทำความดีของคนรุ่นใหม่จากกลุ่มบุคคลตัวอย่าง ซึ่งเป็นการสร้างแรงผลักดันให้กับคนรุ่นใหม่ และสร้างความภาคภูมิใจในศักดิ์ศรีของตนเองในการทำความดีที่ออกมาจากจิตใต้สำนึกเมื่อเกิดสถานการณ์ต่างๆ ขึ้น และเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ ทำให้สังคมเกิดความเข้าใจ ตระหนักและเล็งเห็นคุณค่าของการทำความดีอย่างแท้จริง และที่สำคัญเป็นแรงผลักดันและเปลี่ยนแปลงคนรุ่นใหม่เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ความดีของตนให้เพิ่มมากขึ้นและมีความสุขเพิ่มขึ้นด้วย โดยสำนักงานฯ จะดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเดือนเมษายน ๒๕๖๔ และเผยแพร่ผ่านช่องทางต่าง ๆ อาทิ เว็บไซต์สำนักงานฯ และสื่อสังคมออนไลน์ต่าง ๆ ที่เหมาะสมต่อไป

๕. ประเด็นที่ควรเร่งรัดเพื่อการบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ ๒๐๑๙ ได้มีการดำเนินการมาตรการเว้นระยะห่างทางสังคม

ซึ่งส่งผลกระทบต่อการทำงานในหลายลักษณะ อาทิ การรับส่งเอกสารภายในหน่วยงานและระหว่างหน่วยงาน การจัดการประชุม และการประสานงานต่าง ๆ ซึ่งถึงแม้ที่ผ่านมาหลายหน่วยงานได้มีการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว อาทิ การจัดประชุมด้วยวิธีการประชุมทางไกลหรือเทเลคอนเฟอเรนซ์ การพัฒนาแอปพลิเคชันสำหรับการให้บริการประชาชน อย่างไรก็ตาม ด้วยกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานเอกสารของภาครัฐหลายแห่งยังกำหนดให้จำเป็นต้องมีการจัดส่งเอกสารในรูปแบบกระดาษ เพื่อให้ประกอบการดำเนินการต่าง ๆ อาทิ เอกสารประกอบการประชุม การอนุมัติ ส่งผลให้ยังเป็นข้อจำกัดของการปรับเปลี่ยนเป็นรัฐบาลดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตามที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ดังนั้น เพื่อให้สามารถบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ได้อย่างเป็นรูปธรรม หน่วยงานของรัฐควรเร่งปรับปรุงกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องพัฒนาปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานและกระบวนการทำงาน สร้างความพร้อมให้กับบุคลากร เพื่อรองรับการทำงานและการก้าวสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล ซึ่งสอดคล้องกับห่วงโซ่คุณค่าของเป้าหมายแผนแม่บทย่อยงานบริการภาครัฐที่ปรับเปลี่ยนเป็นดิจิทัลเพิ่มขึ้น ของแผนแม่บทฯ ประเด็น (๒๐) การบริการประชาชน และประสิทธิภาพภาครัฐต่อไป

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบ สำนักงานฯ จะได้นำเสนอให้คณะรัฐมนตรีรับทราบต่อไป

(นาย دنุชา พิษยนันท์)

เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ

เห็นชอบ

พลเอก

(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)
นายกรัฐมนตรี

๒๓.๑๓

รับรอง สำนักรุกทิม
ดุสิต พิษยนันท์
๓๑.๑๓.๒๕๖๓
๓.๑๓.๒๕๖๓

กราบเรียน นรม. เพื่อโปรด พิชายอน

ณ.

๒๓.๑๓